Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100584

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Лілія Романівна

2. Ovcharenko Liliia Romanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-04-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 36.053.002

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, м. Дрогобич, Дрогобицький р-н., Львівська обл., 82100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, м. Дрогобич, Дрогобицький р-н., Львівська обл., 82100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Іншомовна підготовка майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України (друга половина XX – початок XXI століття)

2. Foreign language training of the future teachers of non-linguistic specialties in higher education institutions in Ukraine (second half of the 20th – early 21st century)

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена ретроспективному аналізу іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей, що здійснювалася впродовж другої половини XX та на початку XXI ст., і на цій основі визначено перспективні напрями та педагогічні умови активізації процесу професійно орієнтованого навчання іноземних мов у закладах вищої освіти України. Схарактеризовано науково-теоретичні засади дослідження та визначено його понятєво-категоріальний апарат. Вивчення процесу організації та здійснення іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей в

досліджуваний період потребувало застосування таких наукових підходів: системного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та компетентнісного. Розкрито сутність і зміст основних термінів понятєво-категоріального апарату, як-от: «професійно орієнтоване навчання іноземних мов», «іншомовна професійна компетентність», «комунікативна компетенція», «міжкультурна компетенція». На підставі найбільш значущих характеристик запропоновано авторське визначення іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей як системно організованого процесу орієнтації мети, змісту, форм, методів і засобів навчання та виховання на майбутню педагогічну спеціальність, що уможливлює розвиток у студентів засобами іноземної мови професійно орієнтованих знань, умінь і навичок мовно-мисленнєвої діяльності, підвищення рівня їхньої комунікативної та міжкультурної компетенцій. Результат такого освітнього процесу дає змогу випускникам педагогічних закладів вищої освіти ефективно виконувати професійні функції та завдання, зокрема й з використанням іноземної мови. З'ясовано, що іншомовна підготовка майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей передбачає інтеграцію іноземної мови з соціально-гуманітарними та професійно орієнтованими навчальними дисциплінами з метою отримання випускниками педагогічних закладів вищої освіти додаткових професійних знань й умінь і формування у них професійно важливих компетенцій та якостей особистості. При цьому, іноземна мова виступає, з одного боку, важливим чинником особистісного розвитку, а з іншого – ефективним засобом підвищення рівня професійної компетентності, інваріантними складовими якої є комунікативна та міжкультурна компетенції, що дозволяє здійснювати іншомовне спілкування в різних сферах і ситуаціях професійно-педагогічної діяльності. Аналіз наукових джерел дозволив сформулювати загальну мету іншомовної підготовки в педагогічному закладі вищої освіти – формування у майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей іншомовної професійної компетентності, інваріантними складовими якої є комунікативна та міжкультурна компетенції, оволодіння іноземною мовою як засобом крос-культурного спілкування для здійснення успішної професійно-педагогічної діяльності. Узагальнена мета іншомовної підготовки студентів нами диференціюється як комунікативна (формування готовності до іншомовної комунікації), особистісно орієнтована (розширення світогляду, підвищення рівня загальної культури й освіти за допомогою іноземної мови) та професійно орієнтована (використання іноземної мови як інструменту в майбутній професійно-педагогічній діяльності). Охарактеризовано основні принципи організації ефективної іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у педагогічному закладі вищої освіти, а саме: розвивальний характер учіння; активність та діяльнісний характер навчання; індивідуалізація; автономність; функціональність; новизна; концентрованість; баланс лінгвістичних і нелінгвістичних знань; перенесення комунікативних стратегій з рідної мови; ситуативність; прагнення до подолання мовних і культурних бар'єрів; позитивна емоційність; врівноваженість усвідомленого вивчення іноземної мови й неусвідомленого володіння нею; внутрішня системність; поліфункціональність вправ; колективна взаємодія; діалог культур.

2. The dissertation gives a retrospective analysis of the foreign language training of future teachers of non-philological specialties, which was carried out during the second half of the 20th and at the beginning of the 21st century. On this basis, the author identifies promising directions and pedagogical conditions for enhancing the process of professionally oriented teaching of foreign languages in higher education institutions in Ukraine. The work describes the scientific and theoretical foundations of the research and defines its conceptual and categorical framework. The following scientific approaches were used to study the process of organizing and implementing foreign language training of future teachers of non-philological specialties over the specified period: systemic, activity-based, personality-oriented and competence-based. The author ascertains the essence and content of the main terms of the conceptual-categorical apparatus, such as: «professionally oriented teaching of foreign languages», «foreign language professional competence», «communicative competence», «intercultural competence». Based on the most significant characteristics, the author's definition of foreign language training of future teachers of non-philological specialties is proposed as a systemic organized process of orienting the goal, content, forms, methods and means of teaching and upbringing to the future pedagogical specialty, which contributes to the development of professionally oriented knowledge, skills and knowledge in students through foreign language skills of cultural and mental activity, increases the level of their communicative and intercultural

competences. The result of such an educational process allows pedagogical universities graduates to effectively perform professional functions and tasks including the use of a foreign language. The author finds out that the foreign language training of future teachers of non-philological specialties involves the integration of a foreign language with social, humanitarian and professionally oriented academic disciplines in order to obtain supplementary professional knowledge and skills for graduates of pedagogical higher educational institutions that contribute to the formation of professionally important competencies and personal qualities. On the one hand, a foreign language acts as an important factor in personal development and on the other, an effective means of increasing the level of professional competence, the invariant components of which are communicative and intercultural competence, which carries out in practice foreign language communication in various spheres and situations of professional and pedagogical activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оршанський Леонід Володимирович
2. Orshanskyi Leonid Volodymyrovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна

2. Kuchai Tetiana Petrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавран Мар'яна Іванівна

2. Havran Mariana Ivanivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Ореста Євгенівна

2. Karpenko Oresta Yevhenivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пантюк Тетяна Ігорівна

2. Pantiuk Tetiana Ihorivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Невмержицька Олена Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Невмержицька Олена Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.